

Γιάννης Ρίτσος : η ζωή και το έργο του

Γεννήθηκε στη Μονεμβασιά. Ο πατέρας του ήταν κτηματίας, αλλά έχασε την περιουσία του και πολύ νωρίς ο ποιητής δυστύχησε οικονομικά. Για να ζήσει έγινε χορευτής σε επιθεωρησιακό μπαλέτο (1930) αφού φοίτησε στη σχολή Μοριάνοφ.

Γρήγορα το ενδιαφέρον του στράφηκε στην ποίηση και στα μεγάλα κοινωνικοπολιτικά προβλήματα της εποχής του. Οι νέες ιδέες του ήταν μαρξιστικές. Αυτές οι ιδέες στάθηκαν αφορμή για περιπέτειες. Φυλακίστηκε, εξορίστηκε και εκτοπίστηκε πολλές φορές. Τόποι εξορίας του υπηρξαν η Μακρόνησος και ο Άγιος Ευστράτιος παλιά, η Γυάρος, η Λέρος και η Σύρος στην επταετία της χούντας. Η ζωή του ποιητή υπήρξε ταραγμένη και περιπετειώδης. Χαρακτηρίζεται από ασθένειες και πολιτικές διώξεις. Σίγουρα όλη αυτή η ένταση, επηρέασε την ποίησή του.

Ο Ρίτσος ασχολήθηκε ερασιτεχνικά με τη ζωγραφική και τη μουσική. Τιμήθηκε με το πρώτο κρατικό βραβείο ποίησης το 1956, ανακηρύχτηκε επίτιμος διδάκτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. το 1975 και του πανεπιστημίου Αθηνών το 1987.

Διακρίθηκε όμως και με πολλά ξένα βραβεία. «Μέγα διεθνές βραβείο ποίησης» (Βέλγιο, 1972), διεθνές βραβείο «Γκεόργκι Δημητρώφ» (Βουλγαρία, 1975), μέγα βραβείο ποίησης «Αλφρέ ντε Βινύ» (Γαλλία, 1975), διεθνές βραβείο «Αίτνα-Ταορμίνα» (Ιταλία, 1976), «βραβε΄θο Λένιν» (ΕΣΣΔ, 1977), διεθνές βραβείο «Μποντέλο» (1978).

Το έργο του

Τεράστιο σε ποσότητα και πολύ σημαντικό σε ποιότητα είναι το έργο του μεγάλου μας ποιητή Γιάννη Ρίτσου. Θεωρείται ένας από τους καλύτερους εκπροσώπους της νεότερης ελληνικής ποίησης. Ο ίδιος ο Κωστής Παλαμάς είχε αναγνωρίσει την αξία του. «Να παραμερίσουμε ποιητή για να περάσεις», έγραψε σε ένα ποίημά του για τον Ρίτσο.

Έργα του: «Τρακτέρ» (1934), «Πυραμίδες» (1935), «Επιτάφιος» (1936), «Το τραγούδι της αδελφής μου» (1937), «Εαρινή συμφωνία» (1938), «Η Ρωμοσύνη» (1945), «Γειτονιές του κόσμου» (1949), «Σονάτα του Σεληνόφωτος» (1956), «Η Αρχιτεκτονική των δευτέρων» (1958), «Οι γερόντισσες και η θάλασσα» (1959), «Κάτω απ' τον ίσκιο του βουνού» (1962), «Μαρτυρίες Α» (1963), «Φιλοκτήτης» (1965), «Ορέστης» (1966), «Μαρτυρίες Β» (1966), «Όστραβα» (1967), «Πέτρες, επαναλήψεις, κινγκλιδώματα» (1972), «Η επιστροφή της Ιφιγένειας» (1972), «Ισμήνη» (1972), «Δεκαοχτώ λιανοτραγούδα της πικρής πατρίδας» (1973), «Γκρογκάντα» (1973), «Καπνισμένο τσουκάλι» (1974), «Ο τοίχος μέσα στον καθρέφτη», «Το ρόπτρο», «Γραφή Τυφλού», «Τα ερωτικά», «Ανταποκρίσεις» (1987).

Μεταφράσεις του: «Ανθολογία Ρουμάνικης ποίησης», Ατίλα Γιοσέφ: «Ποιήματα», Ντόρας Γκαμπέ: «Εγώ, η μητέρα μου και ο κόσμος», Ιλία Έρεμπουργκ: «Το δέντρο», Μαγιακόφσκι: «Ποιήματα», Ναζίμ Χικμντ «Ποιήματα», Ν. Γκιλιέν: «Ο μεγάλος ζωολογικός κήπος», Χο τσί Μίνχ: «Ημερολόγιο της φυλακής».

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας
και Φιλολογίας Α.Π.Θ.

100 χρόνια από τη γέννηση του Γιάννη
Ρίτσου

Δευτέρα 12 Οκτωβρίου 2009, ώρα 18:30

Συμμετέχουν :

Γουενέλς Χαράλαμπος-

Δημήτρης

Ιωαννίδης Θωμάς

Κόκορης Δημήτριος

Μαρκάτη Αγάθη

Φρέρης Γιώργος

Πρόσκληση-Πρόγραμμα

Χορηγός:
Επιτροπή Ερευνών Α.

Κεντρική Δημοτική
Βιβλιοθήκη

Οι Εισηγητές

Χαράλαμπος-Δημήτρης Γουνελάς : Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Φιλολογίας του Α.Π.Θ. Σπούδασε Ρωσική, Αγγλική Λογοτεχνία και Πολιτικές Επιστήμες στο Victoria University της Ν.Ζηλανδίας και εκπόνησε διατριβή στη Νεοελληνική λογοτεχνία στο King's College του Λονδίνου. Έχει δημοσιεύσει μελέτες για τη Νεοελληνική Λογοτεχνία στα ελληνικά και αγγλικά, και τρεις μονογραφίες: *Η Σοσιαλιστική συνείδηση στη Νεοελληνική λογοτεχνία 1897-1912*, Κέδρος (1984), *Η Φιλοσοφία της Γλώσσας και η Νεοελληνική ποίηση*, Δελφίνοι (1995) και *Η Τριλογία του Τσίρκα: Δοκίμιο στον δυτικό μαρξισμό*, Τυπωθήτω (2002).

Θωμάς Ιωαννίδης : Απόφοιτος της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. και του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στα Πανεπιστήμια του Rogenzburg και του München, όπου παρακολούθησε κυρίως Ερμηνεία της Παλαιάς και Κοινής Διαθήκης και Ιστορία της Αρχαίας Εκκλησίας. Σήμερα υπηρετεί ως Επίκουρος Καθηγητής στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και διδάσκει Ερμηνεία της Καινής Διαθήκης. Είναι μέλος πολλών επιστημονικών εταιρειών, μορφωτικών ενώσεων και πολιτιστικών συλλόγων.

Δημήτρης Κόκορης : Ο Δημήτρης Κόκορης (Πειραιάς, 1963) ως ειδικός επιστήμονας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και ως μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου διδάσκει νεοελληνική φιλολογία. Συμμετέχε ως εισηγητής σε επιστημονικά συνέδρια και δημοσίευσε μελέτηματα και βιβλιοκρισίες. Βιβλία του : *Όψεις των σχέσεων της Αριστεράς με τη λογοτεχνία στο μεσοπόλεμο(1927-1936)*, Πάτρα, Αχαϊκές Εκδόσεις 1999. Εισαγωγή και επιλογή κειμένων του τόμου *Για τον Χριστιανόπουλο. Κριτικά κείμενα για την ποίησή του*, Λευκωσία, εκδ. Αιγαίον 2003. *«Μια φωτιά. Η ποίηση»*. Σχόλια στο έργο του Γιάννη Ρίτσου, Αθήνα, εκδ. Σοκόλη 2003. *Ποιητικός ρυθμός. Παραδοσιακή και νεωτερική έκφραση*, Θεσσαλονίκη, εκδ. Νησίδες 2006. *Μεταφρασμένη ποίηση. Διδακτικές και κριτικές προτάσεις*, Θεσσαλονίκη, Εργαστήριο Συγκριτικής Γραμματολογίας Α.Π.Θ. και εκδ. Σφακιανάκη 2007. Εισαγωγή και επιλογή κειμένων του τόμου *Εισαγωγή στην ποίηση του Ρίτσου*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2009.

Αγάθη Μαρκάτη : Απεφοίτησε από το Φιλοσοφικό τμήμα της Φιλοσοφικής των Αθηνών (1976). Αναγνώρισε το πτυχίο της στη Φιλοσοφική Σχολή της Heidelberg (1978). Παρακολούθησε Νεότερη Φιλοσοφία, Ιστορία της Τέχνης, Ψυχόδραμα και Gestalt, Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας, Κοινωνιολογία και Συγκριτική Μελέτη των ευρωπαϊκών κινημάτων του 19ου και 20ου αι. Διαπρεπείς καθηγητές της υπήρξαν οι : Picht, Gadamer και Mogeno. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στα Παιδαγωγικά, στο Montreal του Καναδά (1986) και Διατριβή στη Φιλοσοφία στη Φιλοσοφική του Καποδιστριακού, με θέμα «Φιλοσοφική και ερμηνευτική προσέγγιση στην *Ασκητική του Καζαντζάκη*» (2004). Συνεργάζεται με τον Τομέα Παιδαγωγικών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Άρθρα και ομιλίες της έχουν δημοσιευτεί σε ελληνικά και γαλλικά περιοδικά.

Γιώργος Φρέρης : Σπούδασε φιλολογία στο Α.Π.Θ., στα Γιάννενα και στην Τουρ (Γαλλία). Υπηρετεί ως καθηγητής Συγκριτικής Γραμματολογίας στο Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ., και τα ερευνητικά του πεδία εστιάζονται στις σχέσεις λογοτεχνίας και ιδεολογίας, στην εξέλιξη των λογοτεχνικών μύθων, στη Γαλλοφωνία, στις διαπολιτιστικές λογοτεχνικές σχέσεις του Ευρωπαϊκού χώρου. Υπεύθυνος των διακρατικών μεταπτυχιακών ευρωπαϊκών προγραμμάτων : «Διδακτορικό Ανωτάτων Ευρωπαϊκών Σπουδών» και «Ευρωπαϊκοί πολιτισμοί και λογοτεχνίες» διεθνή διεθνή περιοδικά *Δια-Κείμενα* και την εκδοτική σειρά «Διακειμενικά» κι έχει γράψει πολλά έργα, επιμεληθεί πολλές εκδόσεις και μεταφράσει Γάλλους ποιητές στην ελληνική και Έλληνες στη γαλλική.

Ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης Βασίλειος Παπαγεωργόπουλος και ο Αντιδήμαρχος Πολιτισμού Βασίλειος Γάκης και το Εργαστήριο Συγκριτικής Γραμματολογίας του Τμήματος Γαλλικής Φιλολογίας του Α.Π.Θ. με αφορμή τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Γιάννη Ρίτσου σας προσκαλούν στο τιμητικό αφιέρωμα:

Γιάννης Ρίτσος: ποιητής της λογοσύνης του λαού

που θα πραγματοποιηθεί την Δευτέρα 12 Οκτωβρίου 2009 και ώρα 18:30 στην αίθουσα εκδηλώσεων της Κεντρικής δημοτικής Βιβλιοθήκης, Εθνικής Αμύνης 27.

Πρόγραμμα

- 18:30 - 18:40 Χαιρετισμοί**
- 18:40 - 19:00 Δημήτρης-Χαράλαμπος Γουνελάς :** *Μαρξισμός και ποίηση : Η λειτουργία της αντανάκλασης στον Ρίτσο.*
- 19:05 - 19:25 Θωμάς Ιωαννίδης :** *Ο Χριστός στην ποίηση του Γιάννη Ρίτσου.*
- 19:30 - 19:45 Αγάθη Μαρκάτη :** *Τέταρτη Διάσταση. Προσεγγίσεις - από τη Φυσική στην Ποιητική του Γ. Ρίτσου.*
- 19:50 - 20:05 Γιώργος Φρέρης :** *Η “εικαστική” ποίηση του Γ.Ρίτσου.*
- 20:10 - 20:30 Δημήτρης Κόκορης:** *Η αυστηρή φόρμα ως θέση και ως άρνηση : Παλαμάς, Ρίτσος..*

Ύστερα από κάθε εισήγηση ακολουθεί δεκάλεπτη συζήτηση.